

2023-12-06

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2023-00805

Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen antar förslag på revidering av kommunstyrelsens delegationsordning enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 6 december 2023.

Sammanfattning av ärendet

Ett antal ändringar föreslås i kommunstyrelsens delegationsordning avseende framförallt bestämmelser för personal inom produktionsverksamheterna. I korthet innebär förslagen på ändringar att närmsta chef ska ha befogenheten att ansvara för sina personalgrupper vad gäller rekrytering och lönesättning och att det ska vara närmaste chef som fattar sådana beslut vilket är i linje med det nära ledarskapet. Produktionen har stora personalgrupper vilket inte heller gör det praktiskt att rekrytera och sätta lön även för de biträdandes personalgrupper. Delegationsordningen har därför kompletteras med nya titlar som delegater bland annat administrativ chef och biträdande rektor.

Det föreslås även några mindre ändringar inom avsnittet som avser kommunstyrelsens funktion som huvudman enligt skollagen respektive personalorgan samt inom fastighetsområdet. Det föreslås även ett tillägg utifrån den nya lagen om viktigt meddelande till allmänheten (så kallat VMA).

Ärendet

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får en nämnd uppdra åt presidiet, ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Det kallas att delegera. Sådana uppdrag att fatta beslut på delegation bör samlas ihop i en *delegationsordning*, så det blir överskådligt i vilka typer av ärenden beslut kan fattas på delegation.

Exakt vilka ändringar som föreslås i förhållande till delegationsordningen framgår av bilaga 1 till denna tjänsteskrivelse. Förslagna ändringar framgår även av i korthet av nedan beskrivning.

Ändringar avseende bestämmelser för personal inom produktionsverksamheterna avseende delegater

Den kommunala produktionen av välfärdstjänster är indelade i två områden, Välfärd skola och Välfärd samhällsservice. Välfärd skola driver verksamhet inom förskola, grundskola, gymnasium och barn- och elevhälsa. Välfärd samhällsservice ansvarar för den kommunala driften av äldreomsorg, kulturverksamhet, arbets- och fritidsverksamhet, idrottsdrift, socialpsykiatri, individ- och familjeomsorg, flyktingmottagning och omsorg för personer med funktionsnedsättning.

De ändringar som föreslås avseende kommunstyrelsens delegationsordning avser ändringar som avser personal inom produktionsverksamheterna inom avsnitt 8 i kommunstyrelsens delegationsordning. I huvudsak berörs punkterna **8.4-8.16** av ändringar. Det kan konstateras att alla förslag på revideringar utgår ifrån kommunens styrprincip om delegering till lägsta effektiva nivå. De kommunala verksamheterna ska ha stort utrymme att själva besluta hur verksamheten ska utformas. Ansvaret för verksamhetens mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling ska ligga på lägsta effektiva nivå. Principen är viktig för att verksamheterna på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område. I korthet innebär det att närmsta chef ska ha befogenheten att ansvara för sina personalgrupper vad gäller rekrytering och lönesättning och att det ska vara närmaste chef som fattar sådana beslut vilket är i linje med det nära ledarskapet. Produktionsområdena har stora personalgrupper vilket inte heller gör det praktiskt att rekrytera och sätta lön även för de biträdandes personalgrupper. För att delegera till lägsta effektiva nivå föreslås även titlarna administrativ chef samt verksamhetschef läggas till som nya delegater. Genom de föreslagna revideringarna speglar delegationsordningen den personalorganisation som produktionsområdena arbetar inom. Delegationsordningen föreslås därför kompletteras med nya titlar som delegater, bland annat administrativ chef och biträdande rektor.

Revidering i avsnitt om kommunstyrelsens ansvar som huvudman enligt skollagen och andra författningar inom skolområdet

Punkten **11.10** föreslås revideras avseende delegat. Punkten 11.10 anger att rektor har delegation att anta plan för utbildning (introduktionsprogram inom gymnasieskolan). För alla utbildningar på introduktionsprogram ska huvudmannen fastställa en plan som anger utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Det är till denna plan som elevens rätt att fullfölja utbildningen är kopplad till enligt 17 kap. 15 § skollagen. I Nacka finns

det introduktionsprogram på två skolor (Nacka gymnasium och YBC). Då syftet är att det ska finnas *en* introduktionsplan bör produktionsdirektör besluta om detta och inte rektor (som anges i nuvarande skrivning i delegationsordningen).

En ny punkt **11.18** avseende beslut om minskad undervisningstid föreslås läggas till i delegationsordningen. Av 17 kap. 6 § skollagen anges att utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. Då rektor är verksamhetsnära i förhållande till berörda elever som kan ha behov av minskad undervisningstid inom ramen för introduktionsprogram föreslås att rektor delegeras att fatta beslut om detta. Det ska noteras att det denna form av beslut ska motiveras utifrån vilka särskilda skäl som finns i det specifika ärendet.

Ny punkt i avsnitt 6 Kommunstyrelsens uppgifter som personalorgan m.m.

En ny punkt föreslås i punkt 6.9 avseende beslut om kommunfullmäktiges presidiums deltagande i kurser, konferenser och liknande. Det föreslås att kommunstyrelsens ordförande delegeras att fatta beslut om detta då det anses ligga inom kommunstyrelsens verkställande funktion att hantera. Det kan konstateras att ett beslut behövs i dessa ärenden som underlag vid arvodesutbetalningar till kommunfullmäktiges presidium i likhet med när övriga förtroendevalda deltar i konferenser och dylikt.

Ny punkt i avsnitt 10 Exploaterings- och fastighetsfrågor

En ny punkt 10.31 föreslås avseende beslut om tilläggsavtal till in- och uthyrningar av lokaler (inkluderat äldreboenden och omsorgsboenden) för hyresavtal med avtalsperiod överstigande 10 år under förutsättning att hyrespåverkan till följd av tilläggsavtalet uppgår till maximalt 10 % av bashyran.

Idag är beslut om in- och uthyrning av lokaler (inkluderat äldreboenden och omsorgsboenden) samt uppsägning av lokalhyresavtal delegerat till gruppchef alternativt enhetschef beroende på avtalsperiodens längd (gruppchef för avtal med avtalsperioder upp till tre år och enhetschef för avtal med avtalsperioder upp till tio år), jfr punkt 10.30. Befintlig delegation till gruppchef/enhetschef innefattar även beslut att ingå tilläggsavtal till sådana hyresavtal. Hyresavtal med avtalsperiod överstigande 10 år samt eventuella tilläggsavtal till sådana avtal omfattas inte av delegationen och beslutas därför av kommunstyrelsen.

Då det även för hyresavtal med avtalsperiod överstigande tio år inte är ovanligt att det uppstår behov av att göra vissa mindre justeringar/tillägg, bedöms det föreligga både behov av samt vara motiverat att delegera beslut om sådana tilläggsavtal även om avtalsperioden överstiger tio år. Eftersom det är kommunstyrelsen som beslutat om det ursprungliga avtalet så bör delegation avseende tilläggsavtal endast avse tilläggsavtal innebärande en hyrespåverkan om maximalt 10 % av bashyran. Härigenom har kommunstyrelsen alltså det övergripande inflytandet över de långa avtalen medan beslut om tilläggsavtal med mindre ekonomisk påverkan beslutas av delegat, som föreslås

vara enhetschef. Ytterligare förutsättning för tilläggsavtalen är att den nämnd (beställare) som står den ursprungliga hyreskostnaden bekräftar den hyrespåverkan som tillägget medför.

Ny punkt i avsnitt övrigt avseende lag om viktigt meddelande till allmänheten (så kallat VMA)

Vid årsskiftet 2023/2024 införs en ny lag som reglerar systemet Viktigt meddelande till allmänheten (VMA). Den nya lagen tydliggör hur systemet ska fungera och reglerar ansvarsförhållandena mellan systemets olika aktörer. VMA-systemet syftar till att varna och ge vägledande information vid olyckor, svåra störningar i viktiga samhällsfunktioner och andra allvarliga händelser. Förändringen leder till att kommuner och regioner behöver bestämma vem eller vilka inom organisationen som ska ha behörighet att skyndsamt kunna besluta om att begära sändning av ett VMA. Kommunerna behöver därför även lägga till detta i delegationsordningen. I Nacka kommun föreslås stabschefen vara delegat att fatta beslut om viktigt meddelande enligt lag om viktigt meddelande till allmänheten (så kallat VMA).

En sändning av ett VMA får begäras när det finns fara för liv eller hälsa eller för omfattande skada på egendom eller miljö, om meddelandet omedelbart behöver nå allmänheten för att förhindra eller begränsa faran eller skadan. Räddningschef och räddningsledare inom den kommunala räddningstjänsten, som idag är den aktör som begär den absoluta merparten av de VMA som sänds, även i fortsättningen ska ha samma möjlighet för detta. Räddningschefen behöver därför kunna begära sändning av VMA även när den nya lagen har trätt i kraft. I förarbetena till den nya lagen framgår att lagens tillämpningsområde även omfattar andra situationer utöver räddningstjänstens insatser och berör därför kommuner och regioner på flera sätt. Det leder till att fler behöver få behörighet att begära sändning av VMA, till exempel smittskyddsläkare i regionerna samt vissa beslutsfattare inom kommuner och regioner utifrån respektive ansvarsområden vid kriser och höjd beredskap enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Att allmänheten kan lita på den information som sänds som ett VMA är av central betydelse för systemet. Därför behöver kommuner och regioner vara restriktiva och noggranna med hur beslutanderätten om att begära sändning av VMA fördelas inom organisationen. I förarbetena framgår att kommunen ska kunna göra detta utifrån flera olika kommunala uppdrag, dels i samband med kommunal räddningstjänst enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och dels vid andra typer av kriser och situationer där kommunen behöver agera utifrån uppdraget i LEH. Ett VMA ska kunna sändas ut så skyndsamt som möjligt och därför är det nödvändigt att behörigheten för att begära sändning av ett VMA delegeras till den som har möjlighet att upptäcka behovet i tid och omedelbart kan genomföra en begäran om sändning.

Kommunens behörighet att begära sändning av ett VMA kan också behöva tillämpas vid kriser och allvarliga situationer trots att räddningstjänst inte föreligger, till exempel utifrån kommunens ansvar och uppdrag enligt LEH. Därför behöver kommunen ha förmåga att

fatta beslut om att begära sändning av ett VMA även vid sådana situationer. Behörigheten behöver delegeras till den eller de inom kommunen som har befogenhet att fatta omedelbara beslut i samband med en krissituation. Här finns inte motsvarande befattningshavare såsom räddningschef och räddningsledare utpekade i regleringen så det är upp till varje kommun att avgöra hur detta ordnas på bästa sätt. Ett restriktivt förhållningssätt bör tillämpas enligt tidigare resonemang om kravet på att säkerställa riktigheten i de VMA som sänds.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 6 december 2023

1. Förslag på revidering av delegationsordning

Christopher Arontaus
Kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Anneli Sagnérius
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben